

ОСНОВНІ ЗАХОДИ ЗАПОБІГАННЯ КОРУПЦІЇ В УКРАЇНІ

Тихонова Дар'я Сергіївна

кандидат юридичних наук,

*доцент кафедри конституційного, адміністративного, екологічного
та трудового права,*

*Полтавський юридичний інститут
Національного юридичного університету
імені Ярослава Мудрого
м. Полтава, Україна*

Корупція є найгострішою проблемою як для України та і для всього світу, і саме її запобігання є одним із найважливіших завдань нашого суспільства. Першочерговий законодавчий акт, до якого ми звертаємось, з питань запобігання корупції, це Закон України «Про запобігання корупції» від 14.10.2014 року. В законі зазначені правові та організаційні засади функціонування системи запобігання корупції в Україні, зміст та порядок застосування превентивних антикорупційних механізмів, правила щодо усунення наслідків корупційних правопорушень. Аналізуючи дане питання та головні показники в Corruption Perceptions Index – CPI за 2023 рік хочу зазначити, що антикорупційні результати України з часів Революції гідності і початком великого реформування за 10 років додала загалом 11 балів у дослідженні. Зростання навіть під час повномасштабної війни в Індексі сприйняття корупції – 2023 стало можливе завдяки активній роботі антикорупційних та інших державних органів.

Відповідно до даних Transparency International Ukraine, з досліджень, Україна отримала 36 балів зі 100 можливих в Індексі сприйняття корупції (Corruption Perceptions Index – CPI) за 2023 рік, завдяки чому посідає 104 місце серед 180 країн світу. Ми отримали на 3 бали більше і це один із найкращих результатів за минулий рік у світі. Також Україна стала однією з 17 країн в цьогорічному CPI, що продемонстрували свій найкращий показник за увесь час [1]. Уряд нашої країни показує непогані результати, але цього замало, щоб бути тією державою де рівень корупції низький, тому не вагаючись можна стверджувати, що продовжувати роботу із запобігання корупції в нашій державі це питання дуже актуальне.

Україна намагається в посиленому режимі втілити усі антикорупційні реформи і багато вітчизняних науковців пропонують безліч напрямів в протидії корупції, ось наприклад науковець І. Яцків пропонує: 1) подальше вдосконалення законодавчої бази; 2) запобігання корупції; 3) виявлення, припинення та розслідування корупційних правопорушень;

4) забезпечення покарання осіб, винних у вчиненні корупційних правопорушень; 5) поновлення порушених корупційними діяннями законних прав та інтересів осіб; 6) усунення наслідків корупційних діянь [2, с. 161]. Продовжуючи аналіз проблематики запобігання корупції вбачається однакова думка більшості науковців, які стверджують що необхідно створити та посилити активну правову базу та обов'язково залучати громадські організації до протидії корупційним виявам.

На мою думку для більш ефективного запобігання та протидії корупції мають стати такі основні заходи, які будуть включати в собі: 1) впровадження державних електронних реєстрів, саме розробку нових та модернізацію діючих державних електронних реєстрів забезпечуючи доступність та рівність до державних послуг; 2) забезпеченість прозорості та підзвітності, шляхом публікації відкритих даних щодо діяльності органів державної влади; 3) посилення державного антикорупційного законодавства, завдяки вдосконалюючи нормативно-правові актів, які регулюють антикорупційні питання до норм законодавства країн Європейського Союзу, а також посилення відповідальності за корупційні правопорушення; 4) підвищення свідомості серед населення. Обов'язково необхідно сформувати у населення громадянську свідомість, щодо настання ризиків при здійсненні корупційних вчинків. Для цього необхідні базові тренінги, лекції, освітні програми на робочих місцях, в закладах освіти тощо; 5) незалежні антикорупційні органи. Підтримка діяльності незалежних органів, при здійсненні своїх повноважень; 6) захист викривачів корупції. Підтримка та гарантування захисту з боку держави, осіб які сприяють та повідомляють про факт достовірного корупційного діяння, для запобігання морального тиску на них; 7) міжнародна практика та співробітництво. Регулярна співпраця з міжнародними організаціями позитивно впливає на результати в боротьбі з корупцією.

Отже, з вище викладеного можна зазначити, що корупція – це складне, різностороннє явище, яке важко зовсім подолати, але можливо зробити так, щоб її в державі стало в рази менше. Запропоновані заходи запобігання корупції мають бути реалізовані та удосконалені в нашому житті, звичайно це потребує часу, але це позитивно сприятиме для держави та підвищить рівень довіри громадян до суспільства.

Література:

1. Індекс сприйняття корупції – 2023 рік Transparency International Ukraine. URL: <https://ti-ukraine.org/research/indeks-sprynnyattya-koruptsiyi-2023/> (дата звернення: 13.08.2024).

2. Яцків І. І. Механізм, причини та заходи протидії корупції: загальна характеристика. Держава і закон: теорія, практика, методика : зб. наук. пр. Івано-Франківськ : ПЮІ ЛьвДУВС, 2008. Вип. 3. С. 155–163.